

24.11.2025

Eduskunnan maa- ja
metsätalousvaliokunta
MmV@eduskunta.fi

U 56/2025 vp

**ELINTARVIKETEOLLISUUSLIITTO RY:N LAUSUNTO VALTIONEUVOSTON KIRJELMÄSTÄ U 56/2025 vp
EDUSKUNNALLE EHDOTUKSESTA YHTEISEN MARKKINAJÄRJESTELYASETUKSEN (EU) N:o
1308/2013 JA (EU) N:o 1370/2013 (KOULUJAKELUJÄRJESTELMÄ) MUUTTAMISEKSI**

Elintarviketeollisuusliitto ry kiittää mahdollisuudesta antaa lausunto ehdotuksista muuttaa yhteistä markkinajärjestelmäasetusta 1308/2013 ja asetusta 1370/2013 koskien koulujakelujärjestelmää.

Koulujakelujärjestelmä tukee lasten ja nuorten terveellisiä ruokailutottumuksia

ETL kannattaa EU:n koulujakelujärjestelmän jatkamista. Suomessa on tällä hetkellä tavoitteena kehittää kouluruokailua osana 'Terveystieteiden' -ohjelmaa.

Koulujakelujärjestelmällä on tuettu lasten ja nuorten terveellisiä ruokailutottumuksia ja Suomessa järjestelmää on hyödynnetty kouluruokalumme yhteydessä. Järjestelmän hallinnoinnin kehittämiseen tulee hakea yksinkertaisempia malleja ja jäsenmailla tulisi olla aikaisempaa enemmän liikkumavaraa toiminnan suunnitteluun, jos järjestelmä siirtyy osaksi kumppanuusohjelmia.

Lihamääritelmät

ETL kannattaa komission ehdotusta lihan määritelmästä, mikä vastaa pitkälti nykyistä hyväksi havaittua linjausta Suomessa. Komission esitys voisi selkeyttää tulkintaa EU-tasolla.

Alkuperämerkinnät

Kaikki alkuperämerkintöihin liittyvät säännöt tulisi selkeyden vuoksi keskittää EU:n elintarviketietoasetukseen.

ETL pitää tärkeänä, että uusia pakkausmerkintöjä ja tietovaatimuksia valmisteltaessa noudatetaan hyvää lainsäädäntövalmistelua arvioiden vaikutukset perusteellisesti myös yritystoiminnan toimintamahdollisuuksiin, kannattavuuteen ja kilpailukykyyn. Uusien vaatimusten tulee perustua tutkittuun tietoon ja mahdollisten uusien vaatimusten toimeenpanoon tulee varata riittävä siirtymäaika yrityksissä.

Sadot, laatu ja raaka-aineiden saatavuus vaihtelevat ja yritysten toimintaympäristön epävarmuus on kasvanut (esim. sään ääri-ilmiöt, tullipolitiikan käännökset, kiristynyt geopoliittinen tilanne). Alkuperäsääntöjen muutokset merkitsevät yrityksissä pakkausmerkintämuutosten lisäksi muutoksia esim. raaka-aineiden hankintaan, laitteistoihin, varastointiin, tuotekehitykseen ja tuotteiden valmistukseen. Kannattavan yritystoiminnan edellytyksenä on mahdollisuus huomioida hankintatoiminnoissa nopeatkin muutokset raaka-aineiden laadussa, hinnassa ja saatavuudessa.

Elintarvikelainsäädännössä tulee varautua poikkeustilanteisiin ja sopia niiden varalta nopea toimintamalli. Esimerkiksi Ukrainan sodan aiheuttamat äkilliset puutteet elintarviketeollisuuden tarvitsemissa raaka-aineissa aiheuttivat yrityksille merkittäviä ongelmia tiukkojen pakkausmerkintävaatimusten täyttämisessä.

Maataloustuotteiden saatavuus hätätilanteissa ja vakavissa kriiseissä

ETL kannattaa ruokasektorin varautumisen kehittämistä EU:ssa. Liitto pitää tärkeänä, että Suomen hyvin toimiva varautumisen malli voidaan säilyttää.

ETL on antanut lausunnon EU:n varastointistrategiaan eduskunnan talousvaliokunnalle 4.11.2025. Lausunnossa ETL korosti, että kokonaisvastuu maan varautumisesta tulee aina olla kullakin valtiolla itsellään, ja niin että edistyneimmät maat eivät maksa vähemmän edenneiden maiden varautumista. Turvallisen varastoinnin näkökulmasta on välttämätöntä, että varastoivat tahot, kuten kansalliset toimijat, voivat pitää tiettyjä tietoja salassa.

Ruoan saatavuutta kriisitilanteissa vahvistettaessa on tärkeää huomioida koko arvoketju, ml. elintarviketeollisuus, joka ruoan valmistaa ja osittain jakelee.

Kunnioittavasti

ELINTARVIKETEOLLISUUSLIITTO RY

Mikko Käkelä
toimitusjohtaja

Lisätiedot johtava asiantuntija Marika Säynevirta, marika.saynevirta@etl.fi